

Op zaterdag 12 december 2010 hebben 4 leden van de Stichting Schaapscompagnie Merselo samen met de herder, Jan Manders, zijn hulpherder en collie een informatief bezoek gebracht aan de Schaapskooi Schijndel. We ontvingen informatie over de Schaapskooi Schijndel en tevens was de Hr. v.d. Zanden van Time-out (www.timeout-natuurlijk.nl) aanwezig om zijn werk met de herder uit te leggen.

We hebben een uitleg gekregen hoe er gestart werd en hoe het project verlopen is. Dat er veel geduld en veel gemotiveerde enthousiaste vrijwilligers nodig waren is natuurlijk vanzelfsprekend geweest. Samen frequent aan tafel. Hieruit komen ideeën, een soort kruisbestuiving. En alle kwaliteiten van een vrijwilliger worden goed benut. Gebouwen zijn gebouwd, smeedijzeren hekken gemaakt door gepensioneerden en tal van vrijwilligers. Het onderhoud in en om de gebouwen, de verzorging voor dieren wordt nog steeds gedaan door vrijwilligers en ook door mensen met een handicap. Hier gaan horecabediening en gehandicapten hand in hand. Tot op de dag van vandaag blijft dit alles zo, vertelde ons de gastheer, initiatiefnemer van Schaapskooi Schijndel. Wat jaren geleden begon: interesse voor natuur en milieu, is uitgegroeid tot een geweldige parel van Het Groene Woud: Schaapskooi Schijndel. Er was veel samenwerking en financiële bijdragen met en van diverse verenigingen en instanties.

De schaapskooi is o.a. een project in het kader van de reconstructie Maas en Meierij en de hooiberg van Leader, Europa en bijdragen van gemeente en provincie.

Jaren van goede voorbereiding en op het goede moment van start is er in 5 jaar hard werken (met voornamelijk vrijwilligershanden) dit geweldige gebouwencomplex, wat er nu staat, van de grond gekomen. In april 2009 is de eerste fase afgerond en in 2010 de tweede fase.

De schaapskooi is maar een onderdeel van het geheel. De kooi herbergt een gescheperde schaapskudde, die graast in het Wijboschbroek van 1 april tot 1 oktober en in de lammerentijd op stal staat. Men heeft meerdere herders, die merendeels als vrijwilliger dagelijks op pad zijn met de kudde. De schaapskooi is een vrijwilligersproject van de stichting oude inheemse rassen in het Schijndels landschap. Omdat het landschap hier erg nat is heeft men gekozen voor een Kempisch heideschaap. Een bijkomstigheid was de vleeskwiteit, een extra reden, dat het Kempisch heideschaap opgenomen is in De Ark van de Smaak en daarmee een erkend streekproduct. Ook zijn

er nog enkele andere rassen in kleine koppels aanwezig. Bv. Drents heideschaap, Veluws heideschaap, het Mergellandschaap en de Zwartbles. Deze laatste twee zijn meer een weideschaap. Dit is interessant voor het landschap en de toerist, die een variatie van schapen aantreft. Dankzij de stichting oude inheemse rassen heeft men meer moeite genomen voor het vasthouden aan de oude rassen.

Samen met de herder (scheper) en zijn border collie hebben we deze middag gelopen op de dreven van Staatsbosbeheer en Schijndel. Langs hoge populieren en knoestige knotwilgen en met de laarzen diep door het natte land. Pratend en fotograferend. Eigenlijk kunnen we zeggen, we hebben deze middag een levend cultuurerfgoed gezien. Naast het toeristisch- en cultuurhistorisch aspect is het ook een beheersaspect. De kudde van Schijndel voert een begrazingsplan uit. Ongeveer 25 km. aan dreven en enkele weilanden. Ze houden rekening met groei-, bloem- en zaadvormings-periode. Dit is een voorbeeld van seizoensbegrazing. In 2011 gaan ze een pilot starten met begrazing van bermen.

Terug van onze wandeling kwamen we op het terrein en kregen we een uitvoerige uitleg van alle aanwezige gebouwen, gebouwd in donker hout. Zo krijg je het gevoel of je bij een boerderij komt vanaf het begintijd van het boerenbedrijf, zoals de schuur, schaapskooi, spieker, bakhuisje, hooi- en stromijten, hooischuren. De Vlaamse Schuur die hier dienst doet als schaapskooi, werd in 2006 geplaatst. De Vlaamse schuur komt uit Cromvoirt, aanvankelijk leverde deze herbouw nogal wat kanttekeningen op, omdat men deze stijl van schuren in de Meierij niet kende. De schuur is 23 meter lang en 10 meter breed en het dak is van riet. Het gebint is zeker 300 jaar oud. Voor de herbouw zijn de ankerbalken, korbelen, balkplaten en gebintstijlen zoveel mogelijk hergebruikt. Delen die slecht waren zijn vervangen. Men heeft voor de originele stijl uit Schijndel, “fitselstek” voor de bouw van leemwanden afgezien (werken met wilgentenen en leem). Wel kan men deze bouwstijl bekijken aan een van de wanden van een ander gebouw. Er is een Schop, nieuwbouw, die is ingericht voor horeca, waar gehandicapten voor de bediening zorgen. Het traditionele Bakhuisje doet dienst als toiletvoorziening. Als laatste op dit terrein is een ‘hooiberg’ gereed gekomen in 2009. Ook hier weer heeft men voor een “onbrabantse” stijl, tasberg of steltenberg gekozen. Dit in verband met de gewenste expositieruimte. Natuur ontmoet kunst! Ook passende workshops worden hier gegeven.

Filosofie heeft hier ook een plek gekregen bij alles wat wordt georganiseerd in en om de gebouwen wat maar iets met schapen te maken heeft.

Tevens heeft men ook goed nagedacht over ruime parkeermogelijkheden omringd door een hoogstam fruitboomgaard, vanwaar men ook een wandeltocht kan beginnen. Meerdere afstanden zijn mogelijk en van bordjes voorzien. De langere wandeling geeft een fraai beeld van het landschap van het Wijboschbroek en de Smaldonck.

Verder zijn er tal van activiteiten van een wandeling met de herder, alleen of in een groep. Van het genieten van een drankje op het terras tot een heerlijk maal in de Schop. Zelfs op afspraak een top kok, die slow-food (lam o.a.) serveert. Van een cursus vlechten tot een speurtocht met het hele gezin. Diverse rondleidingen en demonstraties. Verkoop van boeken en klompen tot kaas.

Na afloop was er nog tijd in de Schop voor een drankje en vragen, er was door ons natuurlijk een dank met een echt Merseloos geschenk voor de oprichter van de Schaapskooi Schijndel: Meel van molen Nooit Gedacht. Ons werd veel succes toe gewenst. Diverse folders werden door onze leden meegenomen, oren gespist, genoteerd en gefotografeerd.

Op weg naar huis constateerden we, dat de Schaapscompagnie Merselo al heel veel ingrediënten in huis heeft: wandelpaden, fietspaden, prachtig landschap, de molen, de oude graanveldjes, een herder en zijn schapen etc. We hebben nu een goed beeld, wat we allemaal met deze ingrediënten kunnen doen. Nu nog uitdiepen, samenvoegen en uitvoeren. Maar we hebben ook gezien en gehoord, dat er tijd, geduld en samenwerking bij hoort. We zijn zeker door dit bezoek nog meer gemotiveerd geraakt en ons enthousiasme is niet verloren gegaan, integendeel!